

HISTORISK TIDSKRIFT
(Sweden)

138:3 • 2018

PROTOKOLL

Svenska Historiska Föreningens årsmöte
onsdagen den 16 maj 2018

Tid och plats: kl. 17.00, Seminarierum D900, Stockholms universitet

- §1 Årsmötets öppnande
Ordförande doc. Stefan Amirell förklarade årsmötet öppnat.
- §2 Årsmötets stadgeenliga utlysning
Årsmötet förklarades vara stadgeenligt utlyst.
- §3 Fastställande av dagordningen
Dagordningen fastställdes.
- §4 Val av justerare
Fil. dr David Larsson Heidenblad valdes till justerare.
- §5 Styrelsens verksamhetsberättelse
Verksamhetsberättelsen för år 2017 sammanfattades av ordföranden och lades till handlingarna.
- §6 Redogörelse för föreningens ekonomi
Då skattmästare Yvonne Svanström inte var närvarande redogjorde ordförande Stefan Amirell för föreningens ekonomi och bokslutet för 2017. Dessa lades till handlingarna.
- §7 Revisorernas berättelse
Revisionsberättelse för 2017 från föreningens revisorer, doc. Pär Frohnert och fil. dr Göran Salmonsson, rörande Svenska Historiska Föreningen lästes upp av ordförande Stefan Amirell. I revisionsberättelsen föreslås att styrelsen beviljas ansvarsfrihet för 2017 års förvaltning. Revisionsberättelsen lades till handlingarna.

§8 Redogörelse för *Historisk tidskrifts* verksamhet under 2017
Redaktör doc. Bo Eriksson redogjorde för *Historisk tidskrifts* verksamhet för år 2017. Verksamhetsberättelsen lades till handlingarna.

§9 Frågan om styrelsens ansvarsfrihet
Årsmötet beslutade att styrelsen skulle beviljas ansvarsfrihet för 2017 års förvaltning.

§10 Val av styrelseledamöter, revisorer och valberedning
Sammankallande i valberedningen, fil. dr Brita Planck, redogjorde för valberedningens förslag till val av ledamöter till föreningens styrelse, samt revisorer och valberedning.

Valberedningen föreslog omval av doc. Bo Eriksson, doc. Solveig Jülich och fil. dr Brita Planck som ledamöter till styrelsen.

Valberedningen föreslog nyval av fil. dr Anna Friberg och doc. Henrik Janson som nya ledamöter till styrelsen.

Valberedningen föreslog omval av fil. dr Göran Salmonson och nyval av doc. Patrik Winton till ordinarie revisorer, samt omval av fil. dr Göran Ulväng och nyval av fil. dr Magnus Linnarsson till revisorssuppleanter.

Valberedningen föreslog nyval av doc. Henric Bagerius som sammankallande ledamot i valberedningen och omval av doc. Jonas Nordin som ledamot i valberedningen.

Årsmötet antog valberedningens förslag i sin helhet, vilket innebär följande sammansättning av styrelse, valberedning och revisorer:

Styrelseledamöter vars mandattid löper ut 2021:

doc. Bo Eriksson,
fil. dr Anna Friberg,
doc. Henrik Janson,
doc. Solveig Jülich och
fil. dr Brita Planck.

Styrelseledamöter vars mandattid löper ut 2020:

fil. dr Anna Maria Forssberg,
prof. Ylva Hasselberg,
fil. dr Marika Hedin,

fil. dr Anna Sténs och
fil. dr Joachim Östlund.

Styrelseledamöter vars mandattid löper ut 2019:
doc. Stefan Amirell (föreningens ordförande),
fil. dr Henric Bagerius,
doc. Yvonne Svanström (skattmästare) och
doc. Mattias Tydén.

Valberedningsledamot vars mandattid löper ut 2019:
prof. Maria Sjöberg.

Valberedningsledamöter vars mandattid löper ut 2020:
doc. Henric Bagerius (valberedningens ordförande) och
doc. Jonas Nordin.

Revisorer (mandattid 1 år):
fil. dr Göran Salmonsson (ordinarie),
doc. Patrik Winton (ordinarie),
fil. dr Magnus Linnarsson (suppleant) och
fil. dr Göran Ulväng (suppleant).

§11 Övriga frågor
Inga övriga frågor togs upp.

§12 Årsmötets avslutades

Vid protokollet:
Bo Eriksson

Justeras:
Stefan Amirell David Larsson Heidenblad

Verksamhetsberättelse för Svenska Historiska Föreningen 2017–2018

Styrelsen har sedan årsmötet 2017 bestått av:

Docent Stefan Amirell, Linnéuniversitetet, ordförande

Fil. dr Brita Planck, Jönköping University & Göteborgs universitet, vice ordförande

Docent Yvonne Svanström, Stockholms universitet, skattmästare

Docent Bo Eriksson, Stockholms universitet, sekreterare och tillika redaktör för *Historisk tidskrift*

Docent Henric Bagerius, Örebro universitet, ledamot

Docent Anna Maria Forssberg, Armémuseum, ledamot

Professor Ylva Hasselberg, Uppsala universitet, ledamot

Museichef Marika Hedin, Uppsala universitetsmuseum, ledamot

Professor Solveig Jülich, Uppsala universitet, ledamot

Fil. dr Anna Sténs, Umeå universitet, ledamot

Docent Mattias Tydén, Stockholms universitet, ledamot

Docent Joachim Östlund, Linnéuniversitetet, ledamot

Följande personer har varit adjungerade till styrelsen:

Fil. mag. Nils Fabiansson, *Historisk tidskrift*

Docent Jonas Nordin, Kungl. biblioteket

Styrelsens arbete är ideellt och ingen av ledamöterna har fått något arvode.

Styrelsen har sedan förra årsmötet sammanträtt två gånger: Den 14 november 2017 och den 19 april 2018. Uppslutningen har vid bägge tillfällen varit god.

Föreningen medverkade med flera programpunkter vid det sjunde Svenska historikermötet i Sundsvall den 10–12 maj 2017. Förutom den panel med titeln "Kunskapens höst? Historikernas roll i den digitala verkligheten" som arrangerades av *Historisk tidskrift*, arrangerade föreningen en välbesökt paneldebatt med titeln "Har historikerna svaren på vår tids stora frågor?". I båda fallen filmades pandediskussionerna och publicerades sedan på *Historisk tidskrifts* Facebooksida. Därutöver medverkade föreningens ordförande som föreläsare för föreningen vid invigning, avslutning med flera tillfällen. Föreningen höll även sitt årsmöte i anslutning till Svenska historikermötet.

Under året har förberedelserna inför det åttonde Svenska historikermötet, som arrangeras av Linnéuniversitetet, i Växjö i maj 2019 fortskridit. En inbjudan till mötet, som har temat rättigheter, distribuerades via *Historisk tidskrift*, föreningens hemsida, *Historisk tidskrifts* Facebooksida och e-postlistan för historiker i februari 2018. Föreningens ordförande, som är verksam vid Linnéuniversitetet, har fungerat som föreningens kontaktperson med

arrangörerna. Förberedelserna fortskrider planenligt.

Redaktören för *Historisk tidskrift*, doc. Bo Eriksson, har under året, liksom tidigare, varit anställd av föreningen på 20 procent av heltid. Fil. mag. Nils Fabiansson har, också som tidigare, varit anställd som redaktionssekreterare på 75 procent av heltid. Föreningen har för egen, men inte minst för *Historisk tidskrifts*, räkning hyrt ett kontorsrum på Ekonomisk-historiska institutionen på Stockholms universitet, Södra husen, Hus A, plan 9.

Docent Jonas Nordin har varit adjungerad till styrelsen och ansvarat för föreningens kontakter med sina nordiska systerföreningar. Nordin har även representerat föreningen i Nordic History Studies Association i samband med förberedelserna för den senare organisationens deltagande vid Världshistorikerkongressen i Poznán 2020.

Föreningens ordförande har, liksom tidigare, varit föreningens representant i Comité international des sciences historiques (CISH/ICHHS). I september–oktober 2017 deltog han som Sveriges delegat i CISH:s generalförsamlingsmöte i Moskva. Vid mötet lades det preliminära programmet för Världshistorikerkongressen i Poznán 2020, och glädjande nog accepterades ett av de två sessionsförslag som föreningen lämnade in till kommittén i början av 2017 (med Amirell som sessionsordförande) jämte det förslag om nordisk kolonialism som skickades in genom Nordic History Studies Association (med Johan Höglund, Linnéuniversitetet, som sessionsordförande).

Liksom tidigare år har ordföranden i Svenska Historiska Föreningen också varit ordförande i juryn för Sveriges största pris i historia, Stora historikerpriset. Priset, som uppgår till 50 000 kr, är instiftat av Sörmlands läns landsting, via Sörmlands museum, och Nyköpings kommun. Det är på uppdrag av dessa organisationer som föreningens ordförande också är ordförande i prisjuryn. Årets pris tilldelades Ronny Ambjörnsson, professor emeritus i idéhistoria, i samband med en ceremoni i Nyköping i september.

Svenska Historiska Föreningens ekonomi var i balans 2017, men på grund av ökade kostnader för *Historisk tidskrift* och minskat bidrag till tidskriften från Vetenskapsrådet för perioden 2018–2020 pekar budgeten för 2018 på ett underskott. Styrelsen beslöt därför i november 2017 att inleda ett långsiktigt arbete för att öka föreningens finansiella stabilitet.

Svenska Historiska Föreningen hade i april månad 2018, 907 medlemmar, en ökning med 56 medlemmar jämfört med maj 2017. Av dessa var 140 studerande, en ökning med 29 jämfört med föregående år.

Stockholm/Höör, den 12 april 2018

Stefan Amirell

Ordförande

Svenska Historiska Föreningen

Redogörelse för *Historisk tidskrift* 2017

Redaktionsrådet hade vid 2017 års ingång följande sammansättning: Johanna Andersson Raeder, Cecilia Axelsson Yngvéus, Anne Berg, Thor Berger, Magnus Bohman, Fredrik Charpentier Ljungqvist, Jimmy Engren, Anne Hedén, Ann Ighe, Ramona Ivener, Wojtek Jezierski, Fabian Persson, Jan Samuelson, Anna Steens, Fredrik Thomasson, Peter Ullgren, Marie Ulväng och Joachim Östlund. Under året har Måns Jansson ersatt Marie Ulväng, David Larsson Heidenblad har ersatt Joachim Östlund, Malin Thor Thureby har ersatt Peter Ullgren, Hanna Markusson Winkvist har ersatt Wojtek Jezierski och Henrik Åström Elmersjö har ersatt Anna Steens. Under 2017 har redaktionsrådet inte utökats med någon ny representant utan består av 18 medlemmar.

Under år 2017 har redaktionsrådet haft två sammanträden, den 11 maj och den 19 oktober. Redaktionsrådets viktigaste uppgifter har varit att tillsammans med redaktören diskutera tidskriftens utveckling, göra förlöpande utvärderingar av tidskriften, bidra med synpunkter i policyfrågor, värva prenumeranter och engagera skribenter och recensenter samt att bistå med korrekturläsning av tidskriften. Redaktionsrådets medlemmar har utfört sina uppgifter med stort engagemang.

Tidskriften har också ett internationellt redaktionsråd (International Advisory Board), som vid 2017 års ingång hade följande sammansättning: Svein Ivar Angell (Norge), Thomas Etzemüller (Tyskland), Jonathan Friedman (Frankrike/USA), Daisuke Furuya (Japan), Mary Hilson (Storbritannien/Danmark), Wiebke Kolbe (Tyskland/Sverige), Kenneth Lockridge (USA), Steve Murdoch (Storbritannien), Corinne Péneau (Frankrike), Gunvor Simonsen (Danmark), Raphaëlle Schott (Frankrike), Uffe Østergaard (Danmark) samt Ann-Catrin Östman (Finland). Det internationella redaktionsrådets viktigaste uppgifter har varit att ge synpunkter på tidskriftens innehåll och svensk historievetenskap i bred bemärkelse, att uppmärksamma redaktionen på nyutkommen utländsk litteratur och händelser i utlandet av betydelse för svensk historievetenskap samt att bistå redaktionen med granskning av inkomna uppsatsmanus och andra texter. Flera av medlemmarna i det internationella redaktionsrådet har engagerat sig aktivt i dessa uppgifter, framför allt per korrespondens.

Tidskriftens recensionsråd har under året bestått av Jenny Björkman, Sofia Holmlund och Jonas Nordin. Recensionsrådets viktigaste uppgifter har varit att tillsammans med redaktören och redaktionssekreteraren utarbeta riktlinjer för recensionsavdelningens arbete, att bistå redaktionen i samband med urval av recensionslitteratur samt att föreslå recensenter och författare till samlingsrecensioner. Under året har recensionsrådet haft två samman-

träden, den 2 juni och den 1 december. Recensionsrådets medlemmar har utfört sina uppgifter med stort intresse.

Årets temanummer (2017:3 Tema: Mikrohistoria) har som gästredaktör haft Anna Götlind. Gästredaktören har med mycket stort engagemang och skickligt handlag genomfört planeringen av och arbetet med temanumret.

Redaktör och ansvarig utgivare har under året varit Bo Eriksson. Redaktionssekreterare Nils Fabiansson har under hela året utfört sitt arbete med sedvanlig noggrannhet och smittande entusiasm.

Lektörsgranskning av insända uppsatsmanus har, som tidigare, skett enligt förfarandet *double blind peer review*. Varje uppsats som passerar den första redaktionella granskningen granskas av normalt två lektörer varav den ena skall vara verksam vid utländsk institution. Även annat material än uppsatser kan genomgå lektörsgranskning om särskilda behov föreligger. Spontant inkomna litteraturoversikter samt längre essäer av analyserande eller argumenterande karaktär lektörsgranskas i allmänhet av minst en lektör. Sedan ingången av 2013 anges i förekommande fall i anslutning till första sidans fotnoter om uppsatser och andra texter har lektörsgranskats av en, två eller flera lektörer.

Årgången 2017

Årgången 2017 har varit på totalt 754 sidor, innehållsförteckningar oräknade, jämfört med 772 sidor 2016, 744 sidor 2015 och 793 sidor 2014.

Årgången har innehållit tio uppsatser, varav tre i temanumret om historiker i försoning. Det är lika många uppsatser som i årgången 2016 men två färre än i den föregående. Av årgångens 11 uppsatsförfattare har 3 (27 procent) varit kvinnor, vilket är en högre andel än årgången 2016 då 8 procent var kvinnor. Av författarna har sju varit historiker, en idéhistoriker, en språkforskare (tyska) och en ekonom (Handelshögskolan). Samtliga elva författare är verksamma i Sverige.

Under rubriken "Essä" har fyra bidrag varit införda, vilket är tre fler än 2016. Under den nya rubriken "Bild i perspektiv" har tre bidrag varit införda. Under den nya rubriken "Utblick" har ett bidrag varit infört. Under rubriken "Idé och debatt" har sju bidrag varit införda, vilket är fem färre än 2016. Årgången har inte innehållit några "Översikter", vilket är tre bidrag färre än 2016.

Opponenters recensioner av avhandlingar är en viktig del av innehållet. Årgången har innehållit 19 stycken, vilket är fyra fler än föregående år. Aktualiteten på de under 2017 införda avhandlingsrecensionerna har i samtliga fall varit god. De recenserade avhandlingarna har lagts fram under 2013 (en st.), 2015 (fyra st.) och 2016 (14 st.).

Avdelningen "Kortare recensioner" har samlat 38 bidrag som avhandlat 41

arbeten. Detta innebär en något lägre täckningsgrad av nyutkommen litteratur än 2016, då 45 bidrag avhandlade 48 arbeten. Redaktionen fortsätter sitt arbete för att stärka tidskriftens recensionsavdelning, med målsättningen att i princip all nyutkommen litteratur av betydelse för svensk historisk forskning skall recenserar i tidskriften.

Under rubriken "Anmälan" samlas ett urval av böcker rörande svensk och nordisk historia utgivna 2015. Sammanlagt anmäldes 27 monografier och populärvetenskapliga verk, tio antologier och åtta arkivöversikter, källpublikationer och handböcker. Det rör sig om böcker som redaktionen, med beaktande av recensionsrådets synpunkter, har bedömt som viktiga att uppmärksamma i *Historisk tidskrift*, men som av en eller annan anledning inte har recenserats eller kommer recenserar i tidskriften.

Under rubriken "Meddelanden" har två bidrag publicerats under året, vilket är sju färre än året innan då nio bidrag publicerades, jämte föreningsangelägenheter och förteckningar över inkommen litteratur. Därutöver har också två meddelanden under avdelningen "Nytt om historisk forskning", liksom under 2016 och 2015, publicerats i häfte 1 och 3. Meddelandet, som bygger på detaljerade halvårsrapporter från tidskriftens lokalredaktörer vid samtliga institutioner med forskarutbildning i historia eller ekonomisk historia, Institutionen för studier av samhällsutveckling och kultur (ISAK) vid Linköpings universitet samt avdelningen för historiska studier av teknik, vetenskap och miljö vid KTH, innehåller uppgifter om alla, eller nästintill alla, nya doktorand- och större forskningsprojekt i historia och ekonomisk historia, disputationer, framlagda licentiatavhandlingar, betydande personalförändringar bland lärare och forskare i de båda disciplinerna samt övriga nyheter av betydelse för den historiska forskningen i Sverige.

Tendenser i utgivningen

Sammanfattningsvis har antalet publicerade uppsatser legat på samma nivå som i årgången 2016 och kortare recensioner minskat något, medan essäer, avhandlingsrecensioner och bokanmälningar ökat. Antalet debattartiklar och meddelanden har minskat något. Inga översikter publicerades 2017.

I övrigt fortskrider utgivningen som normalt, med normalt två-tre uppsatser per häfte och något fler i temanumret. Publicering kan, liksom tidigare, ske med vederbörlig urskillning utan att orimligt långa publiceringsköer uppstår.

Manustillströmningen kunde ha varit bättre med 15 manus inkomna under året spontant (det vill säga utanför temanumret), vilket är en märkbar sänkning i jämförelse med 2016 då 26 manus inkom. År 2015 inkom däremot 19 manus vilket är nästan i paritet med manustillströmningen för 2017. Kvaliteten var genomgående hög och av de 15 manus gick 11 (73 procent) till

extern lektörsgranskning, vilket är i paritet med föregående år (73 procent).

Av det totala antalet spontant inkomna manus antogs sex (40 procent) för publicering, jämfört med fem (19 procent) 2016. Åtta manus (53 procent) refuserades. En uppsats väntar på besked (7 procent). Efter sedvanlig redaktionell bedömning och extern lektörsgranskning av manus inkomna till temanumret (om mikrohistoria), antogs tre för publicering.

Av de 18 författarna till spontant inkomna manus var elva (61 procent) män och sju (39 procent) kvinnor, att jämföra med föregående år då motsvarande förhållanden var 21 (78 procent) män och sex (22 procent) kvinnor. 2017 års siffror visar därför en ökande trend med fler kvinnor som skickar in bidrag, i jämförelse med föregående år, då 80–90 procent av författarna till spontant inkomna manus var män.

Av de 22 anlitade externa lektörerna (exklusive de som anlätades för temanumret) var 10 (45 procent) män och 12 (55 procent) kvinnor. Av de 22 anlitade externa lektörerna var hälften verksamma i utlandet: Danmark, Finland och Norge.

Försöken med särskilda gästredaktörer för temanumren har slagit mycket väl ut och fortsätter därför tills vidare. Årgången 2018 kommer att omfatta ett temanummer om nationen i historien, vilket kommer att redigeras av fil. dr Anne Berg, Uppsala.

Tidskriftens ekonomi är i balans år 2017, med ett litet överskott. Utgivningen bekostas av bidrag från Svenska Historiska Föreningen och Vetenskapsrådet. Svenska Historiska Föreningens medlemsavgift har varit oförändrad sedan 2015 medan Vetenskapsrådets anslag har minskats från 357 000 kr för årgång 2014 till 330 000 kr per år för årgångarna 2015–2017.

Stockholm, den 16 mars 2018

Bo Eriksson

Resultaträkning

	KALENDERÅRET 2016	KALENDERÅRET 2017
INTÄKTER		
Medlemsavgifter och prenumerationer	378 942	413 630
Lösnummerförsäljning och kopiering	426	410
Annonsintäkter	4 000	5 000
Royalties	22 952	22 537
Svenska historikermötet	0	0
Övriga intäkter ¹	49 500	37 500
Summa rörelseintäkter	455 820	479 077
Vitterhetsakademiens anslag	132 414	132 144
Vetenskapsrådets anslag	330 000	330 000
Summa anslag	<u>462 414</u>	<u>462 144</u>
Summa intäkter och anslag	<u>918 234</u>	<u>941 221</u>
KOSTNADER		
Tryckkostnader mm	228 474	212 604
Distributionskostnader ²	116 673	123 780
Digital utgivning	10 082	14 281
Löner, arvoden, reseersättning, skatt, arbetsgivaravg.	433 755	450 770
Redaktionskostnader	101 103	83 636
Summa kostnader <i>Historisk tidskrift</i>	<u>890 086</u>	<u>885 071</u>
SHF:s utgifter	40 519	47 359
Svenska historikermötet	0	4 719
Summa kostnader SHF	<u>40 519</u>	<u>52 078</u>
Summa SHF:s och <i>Historisk tidskrifts</i> kostnader	<u>930 605</u>	<u>937 149</u>
ÅRETS RESULTAT	-12 371	+4 072

1. Avser främst ersättning för tidskriftens kostnader för institutionernas deltagande i redaktionsrådet. Den höga summan för 2016 beror på försenat utskick av fakturor redovisningsåret 2015.

2. Under 2016 övertog tryckeriet Elanders det distributionsarbete som tidigare utförts av DC-distribution, vilket medfört att tidigare distributionskostnader om ca 15 000 årligen nu bokförs under tryckkostnader mm.

Balansräkning

TILLGÅNGAR	2016-12-31	2017-12-31
Plusgirokonto 5 70 94-5	420 734	422 765
Plusgirokonto 33 39 24-9	-225	1 816
Emil Hildebrands fond	277 693	277 693
Summa tillgångar	<u>698 202</u>	<u>702 274</u>
Eget kapital		
Eget kapital föregående år	675 886	698 202
Resultat	-12 371	4 072
Summa eget kapital	<u>698 202</u>	<u>702 274</u>

Emil Hildebrands fond¹

TILLGÅNGAR	2016-12-31	2017-12-31
Banktillgodohavande	47 163	47 163
SEB Teknologifond	50 000	50 000
SEB Världenfond	100 000	100 000
SEB Sverigefond Stora Bolag	95 421	95 421
SEB Obligationsfond Flexibel SEK	100 000	100 000
Avgår tidigare nedskrivning	114 891	114 891
Årets nedskrivning	0	0
Summa Hildebrands fond	277 693 ²	277 693 ³

1. Det ursprungliga anskaffningsvärdet är ej längre möjligt att rekonstruera via bankens uppgifter och bygges därför på tidigare redovisning. Fondernas deklarationsvärde 1999-12-31 var 654 311 kr.

2. Marknadsvärdet på fonderna 2016-12-31 var 1 048 186 kr.

3. Marknadsvärdet på fonderna 2017-12-31 var 1 148 087 kr.

Revisionsberättelse

Undertecknade revisorer har utsetts att granska styrelsens redovisning i Svenska Historiska Föreningen för år 2017. Vi har tagit del av föreningens räkenskaper och verifikat. Föreningens konton har kontrollerats och behållningen överensstämmer med balansräkningen per den 31 december 2017.

Då vi inte funnit anledning till anmärkning, föreslår vi att styrelsen beviljas ansvarsfrihet för den tid redovisningen omfattar.

Stockholm och Uppsala den 11 och 9 maj 2018

Pär Frohnert

Göran Salmonsson